

Prevence kriminality v Austrálii, s důrazem na oblast prevence kriminality prostřednictvím změn prostředí¹

V Austrálii existují tři úrovně veřejné správy: federální (Australský svaz), státní (nebo teritoriální) a místní (zhruba 560 obcí). Studie dokumentů o opatřeních zaměřených na předcházení trestné činnosti konstatuje, že v uplynulých letech byly v některých jurisdikcích (Západní Austrálie a Jižní Austrálie) sloučeny policejní úřady pro státní a lokální prevenci kriminality, zatímco v jiných státech byly takové instituce nově vytvořeny (Victoria). Všechny státy a obce se vydaly cestou **prevence kriminality prostřednictvím změn prostředí (crime prevention through environmental design, CPTED)**. Bezmála všechny městské rady (místní samospráva) hlavních měst států Svazu aktivně provádějí prevenci kriminality s důrazem na situační a sociální iniciativy.

Je třeba, aby se Svaz, jednotlivé státy a obce od sebe navzájem inspirovaly. Australský institut kriminologie zhodnotil četné přístupy, zaměřené na prevenci kriminality a zapojil se aktivně do procesu jejich zefektivnění.

Přestože tato hodnocení přinesla důležité poznatky o tom, jak vlády (států a území) přijaly a zavedly strategie prevence kriminality, mluví se jen málo o tendencích a trendech v této oblasti.

Aby se tato mezera překlenula, byla provedena komplexní studie s cílem 1) určit ukotvení úřadů pro prevenci kriminality působících v každém z australských států a teritorií; 2) identifikovat, zda v jednotlivých státech a teritoriích existuje koncept prevence kriminality prostřednictvím **změn designu prostředí**; 3) identifikovat priority prevence kriminality v metropolích jednotlivých států Austrálie.

Závěry tohoto přehledu odhalují rozmanitost přístupů k prevenci kriminality, nakolik existují omezení co se týče veřejně dostupných informací k tématu.

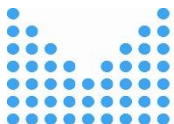
Průkopníky agendy byla Jižní Austrálie a Victoria, ale v průběhu času vytvořil každý stát a teritorium samostatné agentury a strategie prevence kriminality.

Všechny státy a teritoria přijaly směrnice, propagující principy **prevence kriminality prostřednictvím designu prostředí (crime prevention through environmental design, CPTED)**. Povaha těchto pokynů se však v reálu liší.

Některé dokumenty poskytují podrobné rady na téma, jak tento koncept začlenit do různých kontextů (Victoria, Queensland, Západní Austrálie), zatímco jiné jednoduše uvádějí řadu obecných úvah, které je vhodné zahrnout do procesu návrhu (Nový Jižní Wales). Většina pokynů s sebou nenese žádné zákonné povinnosti, ale spíše se snaží podporovat pravidla žádostí o podporu projektů prostřednictvím příkladů (případně někdy operují s určitými vylučujícími kritérii pro projekt, která však tento dokument přímo neuvedl).

Šetření ve státě Victoria, týkající se uplatňování principů prevence kriminality prostřednictvím designu prostředí, zjistilo, že ačkoli mnoho orgánů místní správy zná příslušné pokyny, v praxi je nepoužívá.

¹ CLANCEY, Garner; FISHER, Daren; YEUNG, Natalie. A Recent History of Australian Crime Prevention. Crime Prevention and Community Safety, 2016, No. 4. <https://www.researchgate.net/publication/306341486>; https://www.researchgate.net/publication/306341486_A_recent_history_of_Australian_crime_prevention; Podobně viz: CHERNEY, Adrian; SUTTON, Adam. Crime Prevention in Australia: Beyond 'What Works?'. The Australian and New Zealand Journal of Criminology, 1. IV. 2007. <http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1375/acri.40.1.65>

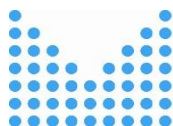
Dvě velkoměsta (Melbourne a Adelaide) provozují v současné době centrální politiku prevence kriminality. Dvě další metropole (Sydney a Perth) deklarovala komplexními politikami prevence kriminality, avšak v době vydání studie se jejich přístup nedá tímto způsobem vnímat. To však neznamená, že v těchto nebo jiných oblastech místní samosprávy neexistuje žádná prevence kriminality. Městská rada každého ze správních středisek součástí Australského svazu se různými činnostmi v této oblasti aktivně zabývá. Každá, nebo bezmála každá, metropole rovněž:

- provozuje určitou formu kamerových systémů;
- vyhláší „bezalkoholové zóna“;
- provozuje tzv. „bezpečné taxi“;
- provozuje politiku odstraňování graffiti;
- koná kroky pro posílení veřejného pouličního osvětlení;²
- formalizovaly politiky za využití principů prevence kriminality prostřednictvím designu prostředí.

Vzhledem k podstatně větším finančním zdrojům a vlivu vlády Australského svazu (ve srovnání se státy/teritoriemi a obcemi) – je zapotřebí větší analýza role Australského svazu v prevenci kriminality, ale i komplexní přezkum zhodnocení prevence kriminality v celé Austrálii.³

² Je třeba poznamenat, že neexistence politiky v konkrétní oblasti prevence kriminality neznamená, že daná obec není v této oblasti aktivní. V rámci studie je prezentován názor, že investice do pouličního osvětlení je účinným nástrojem prevence kriminality.

³ CLANCEY, Garner; Daren FISHER and Natalie YEUNG. A Recent History of Australian Crime Prevention. Crime Prevention and Community Safety, November 2016, vol. 18, No. 4. DOI:10.1057/s41300-016-0001-4. <https://www.researchgate.net/publication/306341486>

Tabulka: Existence a obsah pravidel prevence kriminality na území jednotlivých států Australského svazu (s. 9 až 10).

Území	název stěžejních dokumentů k tématu	krok vydání	počet stran	odpovědná instituce	odkaz ke stažení, bibliografické údaje
Teritorium území hlavního města	Manuál k tématu zdrojů pro prevenci kriminality a urbanistickému designu Teritoria hlavního města Australského svazu	2000	66	odbor územních a komunálních služeb Teritoria hlavního města Australského svazu	ACT Crime Prevention and Urban Design Resource Manual. Australian Capital Territory. Canberra, 2000. https://legislation.act.gov.au/ni/2002-253/ Poznámka: text by. v roce 2007 dále aktualizován: Planning and Development Act 2007. Australian Capital Territory. Canberra, 2007. https://legislation.act.gov.au/a/2007-24 Crime Prevention Through Environmental Design: General Code. Australian Capital Territory. Canberra, 2011. https://www.legislation.act.gov.au/DownloadFile/ni/2008-27/copy/82873/PDF/2008-27.PDF
Severní teritorium	Průvodce bezpečnostním designem komunity	2010	32	Pozemkový a plánovací odbor	Community Safety Design Guide. Northern Territory Government. Darwin, 2010. https://nt.gov.au/_data/assets/pdf_file/0004/228937/community-safety-design-guide.pdf
Nový Jižní Wales ⁴	Prevence kriminality a hodnocení vývojových aplikací	2001	8	Odbor plánování a infrastruktury	Crime Prevention and the Assessment of Development Applications. New South Wales Department of Urban Affairs and Planning. Sydney, 2001. ISBN 0-7347-0184-5. https://www.police.nsw.gov.au/_data/assets/pdf_file/0003/9390/duapguide_s79c.pdf New South Wales Car Park Guidelines for Crime Prevention. New South Wales Justice Department. Sydney, 2015. https://www.crimeprevention.nsw.gov.au/Documents/car_park_guidelines.pdf
Queensland	Prevence kriminality prostřednictvím environmentálního designu	2007	80	Vláda státu Queensland	Crime Prevention through Environmental Design: Guidelines for Queensland. State of Queensland (Queensland Police Service). Brisbane, 2021. https://1url.cz/buh0g Towards Best Practice for Safety in Licensed Venues. State of Queensland, Brisbane, 2012. https://www.aibi.qld.edu.au/Useful%20Forms/TowardsBestPracLicVenues.pdf
Jižní Austrálie	Žádné aktuální dokumenty ⁵			Odbor plánování, dopravy a infrastruktury	

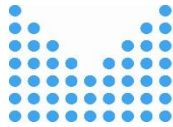
⁴ CLANCEY, Garner; Daren FISHER; Adam LYONS and Murray LEE. A Review of the impact of Crime Risk Assessment Reports in New South Wales, Australia. Crime Prevention and Community Safety, 2016, vol. 18, No. 2, pp. 73-90. DOI:10.1057/cpcs.2016.1. https://www.researchgate.net/publication/301331277_A_review_of_the_impact_of_crime_risk_assessment_reports_in_New_South_Wales_Australia

⁵ COZENS, Paul; Michael THORN and David HILLIER. Designing Out Crime in Western Australia: A Case Study. Property Management, 2008, vol. 26, No. 5, pp. 295-309.

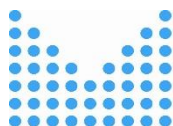
DOI:10.1108/02637470810913450. https://www.researchgate.net/publication/235307008_Designing_out_crime_in_Western_Australia_A_case_study

Crime Prevention and Security. South Australia Police.

<https://www.police.sa.gov.au/your-safety/crime-prevention-and-security>

Tasmánie	Žádná aktuální směrnice; dříve se jednalo o dokument Vytlačení zločinu; Design ve vztahu k osobám: Průvodce pro bezpečnější design	2003	36	Oddělení primárního průmyslu, parků, vod a životního prostředí	Ve studii zmíněný dokument (Designing Out Crime, Designing in People: A Guide for Safer Design) se autorovi nepodařilo získat. Téma nicméně zmiňuje další text, externě vytvořený roku 2022: Tasmanian Arts, Entertainment and Sporting Precinct Feasibility Scoping Report. Bellgrove Advisory. Hobart, 2022. https://www.parliament.tas.gov.au/house-of-assembly/tables-papers/2023/n/HATP9.7a_1_06_2023.pdf
Viktorie (Victoria)	Příručka bezpečnějšího designu pro Viktorii	2005	68	Úsek udržitelnosti a ochrany životního prostředí	Safer Design Guidelines for Victoria. Department of Sustainability and Environment Crime Prevention Victoria. East Melbourne, 2005. ISBN 1 74152003 7 https://www.planning.vic.gov.au/_data/assets/pdf_file/0014/4631/Safer_Design_Guidelines.pdf Design Guidelines for Licensed Venues. Victorian Commission for Gambling and Liquor Regulation. Melbourne, 2017. https://1url.cz/GuhY9
Západní Austrálie	Návrhy pro vytlačení zločinu: Pokyny pro plánování	2006	64	Plánovací komise Západní Austrálie	Designing Out Crime Planning Guidelines. Western Australian Planning Commission. Perth, 2006. https://www.wa.gov.au/system/files/2021-07/GD_designing_out_crime.pdf Reducing Crime and Anti-Social Behavior in Pedestrian Access Ways: Planning Guidelines. Western Australian Planning Commission. Perth, 2009. https://www.wa.gov.au/system/files/2021-07/GD_reducing_crime.pdf

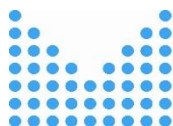

Tabulka: Existence a obsah koncepcí prevence kriminality v rámci metropolí států Australského svazu (s. 12 až 14).

Město	Název stěžejních dokumentů k tématu	Doplňující údaje
Adelaide (Jižní Austrálie)	Strategie pro bezpečnější město 2013–2017.	Safer City Strategy 2013–2017. City of Adelaide, Adelaide, 2013. https://yoursay.cityofadelaide.com.au/43491/documents/98688 Strategie bezpečnějšího města pro roky 2013 až 2017 byla vytvořena s cílem identifikovat důležité výsledky řízení bezpečnosti, zdraví a mimořádných událostí pro město. Rada města Adelaide identifikuje několik hlavních směrů priorit, zejména ambici implementovat principy prevence kriminality prostřednictvím designu prostředí a začlenit bezpečnost do velkých projektů a rozvoje, zlepšit veřejnou dopravu, využívat bezpečnostní audity k vytvoření plánů osvětlení a implementaci celoměstského pokrytí kamerovými systémy.
Brisbane (Queensland)	Žádný dokument k tématu prevence kriminality nebo vnitřní bezpečnosti nebyl identifikován.	l když neexistuje žádný centralizovaný politický dokument k tématu prevence kriminality, internetová prezentace Městské rady Brisbane obsahuje záložku „Naše přátelské, bezpečné město“, ⁶ shrnující cíle, kterých chce město dosáhnout do roku 2031. Přitom je zmíněno i několik dílčích strategií ve vztahu k bezpečnosti komunity, včetně agendy, určené původním obyvatelům, bezdomovcům, seniorům, mládeži, respektive multikulturní přístup „Jedno Brisbane, mnoho kultur“, přičemž ale žádná z nich přímo nezmiňuje prevenci kriminality.
Melbourne (Victoria)	Strategie „Nad rámec bezpečného města“ 2014–2017.	Strategie Beyond Safe City 2014–2017. Melbourne City Council; CoHealth. Melbourne, 2014. https://www.cohealth.org.au/policy-submissions/city-of-melbourne-beyond-the-safe-city-strategy-2014-17/ Strategie operuje s pěti klíčovými tématy: 1) prosperující a kreativní 24hodinové město; 2) bezpečné a inkluzivní město; 3) odolná mládež a dospívající; 4) omezení alkoholu a drog a 5) bezpečné a příjemné prostředí. Hlavní principy, na kterých Rada města Melbourne založila svou politiku, jsou: <ul style="list-style-type: none">• Integrovaná a na důkazech založená řešení, která jsou posílána prostřednictvím výzkumu s cílem co nejlépe porozumět populaci a zajistit, aby postupy byly relevantní a účinné.• Proaktivní partnerství, zaměřující se na přístup k budování komunit a podporu sociálního kapitálu. Silné komunity s důrazem na sociální soudržnost a začlenění.• Minimalizace škod způsobených užíváním omamných a psychotropních látek a alkoholu. Prevence rizikových faktorů, které způsobují kriminalitu a násilí.• Genderová odpověď, v praxi naplňující rovnost pohlaví. Bezpečnější díky myšlenkám prevence kriminality prostřednictvím designu prostředí.
Perth (Západní Austrálie)	Žádný aktuální dokument k tématu prevence kriminality nebo vnitřní bezpečnosti nebyl identifikován (poslední se týkaly let 2010–2013). ⁷	SafeCity Community Safety and Crime Prevention Plan 2010–2013. Western Australia Police; City of Perth; SafeCity. Perth, 2010. https://www.museumofperth.com.au/safecity-community-safety-and-crime-prevention Strategie uznává čtyři klíčové výzvy, a to: 1) Nedostatek aktivit v mimopracovní době. 2) Nadměrné užívání alkoholu a jiných drog. 3) Antisociální chování. 4) Prostředí, kde se lidé cítí vítáni a v bezpečí.

⁶ Our Friendly, Safe City. Brisbane, 2023. <http://www.brisbane.qld.gov.au/about-council/governance-strategy/vision-strategy/brisbane-vision/our-friendly-safe-city>

⁷ Jako příklad další strategie může posloužit: Community Safety and Crime Prevention Plan 2020–2022. Shire of Serpentine Jarrahdale. Mundijong, 2020. https://www.sjshire.wa.gov.au/Profiles/sj/Assets/ClientData/Documents/Page-Centre/Council/Advocacy_Strategies/11660_SSI_Community_Safety_and_Crime_Prevention_Strategy_FA_WEB_PAGES.pdf

Sydney (Nový Jižní Wales)	Žádný dokument k tématu prevence kriminality nebo vnitřní bezpečnosti nebyl identifikován. Dříve existovala Strategie bezpečného města pro roky 2007 až 2012.	Autorovi se předmětný dokument (Safe City Strategy 2007–2012) nepodařilo v otevřených zdrojích identifikovat, nicméně k dispozici je, patrně související, pilotní dokument z roku 2001. ⁸ Další dokumenty následně souvisí s tématy blahobytu (welfare) nebo udržitelnosti (sustainability) v rámci města. Rada města Sydney vedle toho uspořádala 5. prosince 2013 svůj první „bezpečnostní summit“, ⁹ kterého se zúčastnilo více než 100 zástupců z řady různých organizací. Vize vytvoření navazující strategie se však (zatím) neuskutečnila.
Darwin (Severní teritorium)	Žádný dokument k tématu prevence kriminality nebo vnitřní bezpečnosti nebyl identifikován.	Darwin nicméně zmiňuje „Program bezpečnějšího města“. ¹⁰ Městská rada razí koncept hlavních priorit, včetně Plánu pro bezpečnější město, jehož cílem je vytvořit centralizovaný koncept pro bezpečnost, se zapojením všech zúčastněných stran a širší komunity. Safer Community Support Service je služba vytvořená za účelem řízení a reakce na problémy místní komunity – podporuje otázky prevence kriminality, jako je prevence kriminality prostřednictvím designu prostředí, zapojení komunity a vzdělávání. ¹¹
Hobart (Tasmánie)	Žádný dokument k tématu prevence kriminality nebo vnitřní bezpečnosti nebyl identifikován.	City of Hobart Community Safety Commitment 2021-2023. City of Hobart. https://www.hobartcity.com.au/files/assets/public/v/3/council/strategies-and-plans/community-safety-commitment-2021-23.pdf V roce 2009 byl vytvořen koncept, nazvaný Komunitní partnerství pro bezpečnější Hobart (Safer Hobart Community Partnership, SHCP). Jedná se o partnerství s cílem zlepšit bezpečnost a vnímání bezpečnosti v Hobartu, prostřednictvím angažmá klíčových zúčastněných stran odpovědných za prevenci kriminality (Městská rada v Hobartu, policie a resort školství). K tématu se vztahují i výzvy v oblasti sociálního začleňování a posilování sociální soudržnosti. Social Inclusion Strategy 2014 –2019. City of Hobart. https://www.hobartcity.com.au/files/assets/public/v/2/strategies-and-plans/city-of-hobart-social-inclusion-strategy-2014-2019.pdf

⁸ COUMARELOS, Christine. An Evaluation of the Safe City Strategy in Central Sydney. New South Wales Bureau of Crime, Statistics and Research. Sydney, 2001.

https://www.bocsar.nsw.gov.au/pages/bocsar_publication/pub_summary/general-series/r51-an-evaluation-of-the-safe-city-strategy-in-central-sydney.aspx

⁹ Gartner Security & Risk Management Summit 2013. Gartner Summits. Sydney, 2013. <https://www.gartner.com/imagesrv/summits/docs/apac/security/SEC7A-2013-Brochure.pdf>

¹⁰ Darwin Safer City Program. Enjoy Darwin. <https://www.enjoy-darwin.com/darwin-safer-city-program.html>

Darwin Safer City City of Darwin. <https://www.darwin.nt.gov.au/community/programs/darwin-safer-city-0>

¹¹ More Community Safety Measures for Darwin and Palmerston. Mirage News, 28. VI. 2022. <https://www.miragenews.com/more-community-safety-measures-for-darwin-and-808769/>